

De Journalist 2019/218, 9

Geen verbod op filmen van politieagenten

Het hof van beroep in Gent zegt in een recent arrest dat het filmen van politiemensen in de publieke ruimte niet strafbaar is. Een (burger)journalist mag beelden waarop politieagenten herkenbaar zijn ook online aan het publiek meedelen.

Dirk Voorhoof

Op een zomerse dag in 2014 bevond Didier Eeckhout zich op een terras in Brugge. Daar was hij getuige van een felle discussie tussen de uitbater van een horecazaak en een klant. Eeckhout is een Brugse blogger en burgerjournalist die regelmatig nieuws, filmpjes en commentaar publiceert op zijn eigen blog en op het online mediaplatform *De Wereld Morgen*. Met zijn videocam filmde Eeckhout het kabaal, inclusief een racistische scheldpartij.

Kort nadien kwamen, op vraag van de uitbater van de horecazaak, twee politieagenten ter plaatse. Eeckhout bleef verder filmen, hoewel één van de politieagenten te kennen gaf dat hij het filmen moest stopzetten. De terrasdiscussie en de tussenkomst van de politieagenten postte hij online onder de titel *'Racisme in Brugge'*.

De blog van Eeckhout, die ook op Vimeo, You Tube en Facebook circuleerde, kreeg heel wat aandacht. In Brugse politiekringen bleek het filmpje alvast op weinig sympathie te kunnen rekenen, vooral omdat één van politieagenten aan Eeckhout duidelijk had gemaakt dat ze niet gefilmd wilde worden. Naar aanleiding van het voorval gingen meteen stemmen op om een wetsvoorstel in te dienen waardoor het voortaan verboden zou worden om politiemensen te filmen. Ook werd geopperd dat de politie de bevoegdheid moest krijgen om bij overtreding van het verbod de smartphone of camera onmiddellijk in beslag te nemen.

De twee politieagenten zelf, daartoe aangemoedigd door de korpschef van de politiezone Brugge, dienden klacht in met burgerlijke partijstelling wegens schending van hun privacy, inbreuk op het portretrecht en belaging. Dat leidde tot een huiszoeking door de federale gerechtelijke politie in opdracht van de procureur des konings in Brugge, waarbij een computer en enkele externe harde schijven bij Didier Eeckhout in beslag werden genomen, zonder de minste aandacht overigens voor de aantasting van het bronnengeheim waarop ook een burgerjournalist aanspraak kan maken. Ondertussen was Eeckhout door de kortgedingrechter, ook al op vordering van de twee politieagenten, bevel opgelegd om het filmverslag van zijn website te verwijderen, en van andere websites en sociale netwerken waarop hij de beelden geplaatst had. Als hij dat niet deed, riskeerde hij een dwangsom van 1.250 euro per dag vertraging.

Veroordeeld

Op 8 november 2016 werd Eeckhout door de correctionele rechtbank in Brugge veroordeeld tot een geldboete van 300 euro, met uitstel voor een periode van drie jaar. De rechtbank was van oordeel dat Eeckhout de foto's van de twee politieagenten, als persoonsgegevens, op een oneerlijke en onrechtmatige wijze had verwerkt zonder toestemming van de betrokkenen, wat neerkwam op een inbreuk op diverse artikelen van de Privacywet van 8 december 1992. Eeckhout werd ook veroordeeld wegens bela-

ging in toepassing van artikel 442bis Strafwetboek, omdat hij had moeten weten dat de beelden die hij op internet postte als verontrustend zouden worden ervaren door de twee politieagenten. Volgens de rechtbank kon Eeckhout zich niet beroepen op de persvrijheid. Aan elk van beide politieagenten werd een symbolische schadevergoeding toegekend van één euro.

Expressievrijheid

Zowel de beklaagde als het openbaar ministerie tekende beroep aan tegen het vonnis van de Brugse rechtbank. Blijkt nu dat het hof van beroep in Gent een heel ander perspectief hanteert en wél rekening houdt met het recht op expressievrijheid van Eeckhout als (burger)journalist.

Voor wat de belaging of ‘stalking’ betreft is het Gentse hof van beroep van oordeel dat uit de feiten duidelijk blijkt dat Eeckhout een geval van racisme heeft willen filmen en het geenszins in zijn bedoeling lag om de rust van de twee politieagenten te verstoren of hen in een slecht daglicht te plaatsen. Het hof acht het niet bewezen dat Eeckhout met zijn blog en beeldverslag van de terrasdiscussie de politieagenten heeft gevisieerd, en spreekt hem dan ook vrij van de aanklacht belaging.

Met betrekking tot de vermeende inbreuk op de Privacywet en het miskennen van het recht op afbeelding van de twee politieagenten, beklemtoont het hof dat er in België geen wettelijk verbod geldt tot het filmen van de politie. Weliswaar moet er een gegronde reden zijn om tot verwerking van persoonsgegevens en het filmen van personen over te gaan, maar die reden kan journalistieke verslaggeving zijn of het openbaar maken van een maatschappelijk belang, evenwel ‘zonder dat er daarbij iemand specifiek mag worden gevisieerd’.

Volgens de rechters handelde Eeckhout wel degelijk als journalist. Zijn website, blogs, reportages en documentaires getuigen daarvan. Met het filmen en posten van de gewraakte beelden wilde hij trouwens een geval van racistische uitlatingen aan de kaak wilde stellen, het ging dus om een verslag met een manifest maatschappelijk belang.

Bovendien werden de beelden gemaakt op een publieke plaats, en werden de afbeeldingen van de politieagenten slechts bijkomstig weergegeven. Daardoor kunnen zij zich ook niet op enig ‘portretrecht’ beroepen. De journalist van zijn kant had hun expliciete toestemming niet nodig, noch om de beelden te maken, noch om ze online te posten.

Het hof van beroep spreekt Eeckhout dan ook vrij van de hem ten laste gelegde misdrijven en veroordeelt de burgerlijke partijen tot de kosten in beide aanleggen. Tegen het arrest is geen cassatieberoep aangetekend. Het arrest van het hof van beroep maakt duidelijk dat de inbeslagname van de computer en harde schijven, het bevel tot verwijdering van het beeldverslag op het internet en de correctionele vervolging en bestraffing van de Brugse burgerjournalist manifest in strijd waren met het recht op expressievrijheid en de journalistieke vrijheid van nieuwsgaring.

Hof van beroep Gent, arrest van 19 september 2018

Dirk Voorhoof is emeritus aan de UGent en verbonden aan het Human Rights Centre en Legal Human Academy.

Een uitgebreidere versie van dit artikel verscheen eerder in De Juristenkrant 2018/380.